

Ministerie van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid

Directie Uitvoeringstaken
Arbeidsvoorwaardenwetgeving

AFSPRAKEN OVER KINDEROPVANG IN CAO's

een onderzoek naar de stand van medio 2005

augustus 2005

M. Schaeps
A. van den Aemele
A. Houtkoop

INHOUDSOPGAVE	BLZ.
SAMENVATTING	I
1 INLEIDING	1
2 ONDERZOEK	3
3 ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4 ONDERZOEKSRESULTATEN	7
4.1 Kinderopvangregelingen in de 126 grotere CAO's	7
4.1.1 Toelichting bij een aantal aspecten van de regeling	8
4.2 Kinderopvang in 191 kleinere CAO's	10
4.2.1 Toelichting bij een aantal aspecten van de regeling	11
4.3 Totaalbeeld van de 317 onderzochte CAO's	12
5 AFSLUITEND	15
5.1 Resultaten vertaald naar de totale populatie werknemers onder CAO	15
5.2 Ontwikkelingen in de tijd	15
BIJLAGEN	
1 Steekproefverantwoording	i
2 Tabellen	iii
3 Onderzochte CAO's	v
4 Vragenlijst kinderopvang	xiii

SAMENVATTING

Het onderzoek uitgevoerd op basis van de 126 grotere CAO's toont aan dat in 91% van de CAO's afspraken over kinderopvang zijn gemaakt. Deze CAO's zijn van toepassing op 83% van het totaal aantal werknemers dat valt onder deze 126 CAO's.

Uit het onderzoek onder de 191 kleinere CAO's blijkt dat in 50% van de onderzochte CAO's kinderopvangafspraken zijn opgenomen. Deze CAO's zijn van toepassing op ruim 62% van het totaal aantal werknemers dat valt onder deze 191 CAO's.

Voor dit onderzoek zijn in totaal 317 CAO's (126 +191 CAO's) onderzocht. In 209 van deze CAO's (66%) zijn afspraken over kinderopvang aangetroffen. Deze CAO's zijn van toepassing op 82% van de werknemers die vallen onder de onderzochte CAO's. De onderzochte CAO's zijn representatief voor de CAO's in Nederland zodat geconcludeerd kan worden dat 82% van het totaal aantal werknemers in Nederland dat onder een CAO valt, gebruik kan maken van een centrale dan wel een decentrale kinderopvangregeling.

Door het aanvullen van de resultaten van het onderzoek onder de 126 grotere CAO's met de resultaten van het onderzoek onder 191 kleinere CAO's daalt het percentage CAO's met een kinderopvangregeling van 91% naar 66%. Het onderzoek onder de kleinere CAO's heeft een minimale invloed op het aantal werknemers onder een CAO dat gebruik kan maken van kinderopvang.

Resultaten van de onderzoeken in 2002, 2003, 2004 en 2005: percentage CAO's met afspraken over kinderopvang uitgesplitst naar de grotere CAO's en de kleinere CAO's¹.

steekproef	CAO's met een regeling			
	2002	2003	2004	2005
grotere CAO's	85%	89%	90%	91%
kleinere CAO's	40%	-	44%	50%
totaal	58%	-	64%	66%

In bovenstaande tabel zijn naast de resultaten van het in 2005 uitgevoerde onderzoek, de resultaten van drie eerder gehouden onderzoeken opgenomen. In 2003 is geen onderzoek onder de kleinere CAO's gedaan.

In 71% van de 209 CAO's, met daarin centrale of decentrale afspraken over kinderopvang, is vastgelegd welke kinderen in aanmerking komen voor de opvangregeling: in 23% van de CAO's is de regeling van toepassing op kinderen van 0-4 jaar, in 45% is de regeling van toepassing op 0-12 jarigen en in 3% op kinderen van 0-8 jaar.

¹ De in deze tabel genoemde percentages hebben alleen betrekking op de in CAO's voorkomende centrale en decentrale afspraken over kinderopvang.

1 INLEIDING

Voor onderzoek wordt door UAW gebruik gemaakt van een standaard steekproef² bestaande uit de grotere bedrijfstak- en ondernemings-CAO's. Op basis hiervan wordt een, voor de werknemers onder een CAO, representatief beeld geschetst.

Medio 2004³ is voor het onderzoek naar in CAO's vastgelegde afspraken over kinderopvang naast de steekproef-CAO's, evenals in 2002, gebruik gemaakt van de overige bij het ministerie aangemelde, kleinere CAO's. Voor de selectie van de in dit aanvullend onderzoek gebruikte CAO's is uit dit bestand een aselechte steekproef getrokken. Hierdoor was het tevens mogelijk om een representatief beeld op CAO-niveau te presenteren.

Uit de resultaten van het onderzoek uit 2004 blijkt dat in 64% van de CAO's afspraken over kinderopvang zijn gemaakt. In de grotere CAO's worden relatief vaker afspraken over kinderopvang aangetroffen: in 90% van de grotere CAO's en 45% van de kleinere CAO's werden afspraken aangetroffen.

Medio 2005 is het onderzoek uit 2004 herhaald en is naast de groep steekproef-CAO's een selectie uit de overige bij het ministerie aangemelde kleinere CAO's onderzocht.

² Het aantal CAO's en het daaronder vallend aantal werknemers in de standaard steekproef kan jaarlijks variëren.

³ Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, *Kinderopvang in CAO's, Een onderzoek naar de stand van zaken medio 2004*, Den Haag november 2004.

2 ONDERZOEK

De centrale vraagstelling van het onderzoek is in hoeveel CAO's afspraken zijn gemaakt met betrekking tot kinderopvang⁴. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen centrale, decentrale en intentionele afspraken. Indien blijkt dat in de CAO afspraken over kinderopvang zijn opgenomen gaat vervolgens de aandacht uit naar de wijze waarop invulling is gegeven aan onderstaande aspecten:

1. toegankelijkheid voor werknemers
 2. leeftijdscategorie van de kinderen
 3. soort opvang
 4. uitvoering van de regeling
 5. beschikbare gelden
 6. vorm van financiering
 7. werkgeversbijdrage en kostendeling
 8. onderdeel van een à la carte regeling
 9. verwerking van de Wet kinderopvang
- ad 1 De kinderopvangregeling kan van toepassing zijn op alle werknemers maar het is mogelijk dat alleen een bepaalde groep werknemers (vrouwen, fulltimers, alleenstaande ouders) gebruik kan maken van de regeling. De aandacht gaat ook naar beperkingen als gevolg van bijvoorbeeld de arbeidsduur, het verdiende inkomen of de functie van de werknemer.
- ad 2 De regeling kan van toepassing zijn op kinderen uit verschillende leeftijdsgroepen: kinderen van 0-4 jaar, 4-12 jaar of van 0-12 jaar. Er is ook aandacht voor eventueel afwijkende leeftijdsgrenzen (0-8 jaar bijvoorbeeld).
- ad 3 In de gemaakte afspraken kan, afgezien van genoemde leeftijden, de soort kinderopvang die voor vergoeding in aanmerking komt nader worden gespecificeerd (kinderdagverblijven, gastouderopvang, buiten- of naschoolse opvang).
- ad 4 De regeling voor kinderopvang kan door de werkgever zelf worden uitgevoerd maar de uitvoering kan ook via tussenkomst van een intermediair (fonds, bemiddelaar kinderopvang) verlopen.
- ad 5 In de CAO kunnen afspraken worden gemaakt over voor kinderopvang beschikbare gelden. Aan de beschikbare gelden kan een limiet zijn verbonden:

⁴ Leidend voor het onderzoek zijn de afspraken zoals deze in de CAO-tekst worden verwoord. Dit met het oog op het feit dat door CAO-partijen gemaakte afspraken niet altijd in de CAO-tekst worden opgenomen. Hierdoor komt het voor dat wordt vastgesteld dat een CAO geen afspraken over kinderopvang bevat terwijl werknemers wel degelijk gebruik kunnen maken van kinderopvang.

een percentage van de loonsom, een vast bedrag dan wel een aantal te reserveren kindplaatsen.

- ad 6 Voor de financiering van de regeling kan sprake zijn van geïndividualiseerde bijdragen van de werkgever aan de werknemer dan wel een collectieve financieringsstructuur (financiering via fonds).
- ad 7 Voor wat betreft de werkgeversbijdrage kan voorzien zijn in een kostendeling tussen de werkgevers van beide ouders. Aandacht is er specifiek voor de afspraken in het geval de werkgever van een van de partners niet wenst bij te dragen in de regeling. Nagegaan wordt in hoeverre de ‘normaal’ bijdragende werkgever de ontbrekende of ontoereikende bijdrage van de werkgever van de partner geheel of gedeeltelijk compenseert.
- ad 8 De kinderopvangregeling kan een onderdeel vormen van een meerkeuze systeem (à la carte systeem) van arbeidsvoorwaarden. Nagegaan wordt of tijd en/of geld, ingezet kunnen worden voor de werknemersbijdrage.
- ad 9 De invoering van de Wet kinderopvang in 2005 kan leiden tot aanpassing van CAO-afspraken betreffende de bijdrage van werkgevers in de kosten voor kinderopvang (uitgangspunt is dat elke werkgever een zekere deel van de kosten bijdraagt, mogelijk aangevuld met een compensatie voor een ontbrekende werkgeversbijdrage van de werkgever van de partner). Onderzocht wordt in hoeverre medio 2005 in CAO-afspraken hiermee rekening wordt gehouden.

Bij de presentatie van de onderzoeksgegevens in hoofdstuk 4 worden de resultaten voor de 126 grotere en de 191 kleinere CAO's afzonderlijk besproken waarna een totaalbeeld wordt gepresenteerd voor de 317 onderzochte CAO's. De resultaten worden uitgesplitst naar economische sector en grootteklasse. De nadruk ligt op het aantal CAO's waarin afspraken over kinderopvang zijn gemaakt, de aard van de regeling en voor welke leeftijdscategorie de opvang open staat.

Daarnaast wordt, voor zover van toepassing, ingegaan op bovengenoemde aspecten:

- kinderopvang voor specifieke groepen werknemers,
- de leeftijdscategorieën,
- de uitvoering, budget en financiering van de regeling,
- de werkgeversbijdrage en regeling voor kostendeling, en
- de à la carte mogelijkheden.

Ter afsluiting wordt een beeld geschetst van de kinderopvangmogelijkheden voor de totale populatie werknemers onder een CAO én wordt een overzicht van de ontwikkelingen in de tijd gegeven.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van bovengenoemde aspecten wordt in het uit te voeren onderzoek⁵ een beeld van de in CAO's vastgelegde afspraken over kinderopvang geschetst. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van:

- de standaard gehanteerde steekproef die de 126 grotere CAO's bevat
- een aanvullende steekproef van 191 kleinere CAO's

De gehanteerde standaard steekproef bestaat uit 126 CAO's uit de markt-, de zorg- en de overheidssector. Het betreft alle bedrijfstak-CAO's met 10.000 of meer werknemers en alle ondernemings-CAO's met 3.000 of meer werknemers. Samen zijn deze CAO's van toepassing op circa 5,5 miljoen werknemers, of wel 87 procent van het totaal aantal werknemers onder een CAO⁶. Op basis van de standaard steekproef wordt dan ook een representatief beeld geschetst voor de Nederlandse werknemers onder een CAO. Daarnaast bestaat de behoefte om ook op CAO-niveau met dit onderzoek een representatief beeld te kunnen schetsen.

Voor dit doel wordt uit het totale bestand van de bij het ministerie aangemelde CAO's (excl. de CAO's uit de standaard steekproef) een aanvullende steekproef getrokken. De populatie is hiervoor op basis van werknemersaantallen ingedeeld in strata waarbinnen vervolgens aselekt een steekproef wordt getrokken⁷.

Door de resultaten van het onderzoek in de standaard steekproef aan te vullen met de resultaten van het onderzoek onder de kleinere CAO's wordt (op werknemersniveau én op CAO-niveau) een representatief beeld geschetst van het in CAO's voorkomen van afspraken over kinderopvang.

⁵ Het onderzoek is gebaseerd op de medio 2005 bij het Ministerie van SZW aangemelde CAO's. Als gevolg van het tijdsverloop tussen het bereiken van een principeakkoord én de aanmelding van de CAO-tekst bij het ministerie is het mogelijk dat voor het onderzoek niet de meest recente CAO-tekst ter beschikking stond. In dergelijk geval wordt uitgegaan van het vorige akkoord en verondersteld dat daarin gemaakte afspraken worden gecontinueerd.

⁶ Voor het aantal werknemers onder een CAO wordt gebruik gemaakt van de door partijen bij aanmelding van de CAO verstrekte representativiteitsgegevens.

⁷ Voor de steekproefverantwoording wordt verwezen naar de bijlagen.

4 ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van het medio 2005 uitgevoerde onderzoek naar in CAO's voorkomende afspraken over kinderopvang

In onderstaande paragrafen wordt gerapporteerd over het aantal CAO's met afspraken over kinderopvang (uitgesplitst naar economische sector en grootteklasse), het aantal werknemers dat gebruik kan maken van opvang en de leeftijdscategorieën waarvoor opvang is geregeld. Daarnaast wordt voor zover van toepassing ingegaan op onderstaande aspecten van de regeling:

- kinderopvang voor specifieke groepen werknemers,
- de leeftijdscategorieën,
- de vorm van opvang,
- de uitvoering, budget en financiering van de regeling,
- de werkgeversbijdrage en regeling voor kostendeling, en
- de à la carte mogelijkheden.

4.1 Kinderopvangregelingen in de 126 grotere CAO's

In 91% van de 126 grotere CAO's worden afspraken over kinderopvang aangetroffen: in 85% van de CAO's zijn centrale afspraken en in 6% van de CAO's zijn decentrale afspraken opgenomen. Deze afspraken hebben betrekking op 83% van de werknemers die vallen onder de grotere CAO's.

Daarnaast zijn in 4% van de grotere CAO's intentionele afspraken aangetroffen. Een decentrale afspraak impliceert dat de praktische invulling van een in de CAO vastgelegde principeafpraak wordt overgelaten aan de afzonderlijke ondernemingen. In het geval van intentionele afspraken spreken partijen af dat onderzoek zal worden verricht naar de mogelijkheden en de wenselijkheid van kinderopvang.

Tabel 1 Percentage grotere CAO's met kinderopvangafspraken, uitgesplitst naar economische sector⁸.

economische sector	centraal	decentraal	totaal	intentioneel	nee	totaal
landbouw (n=5)	40		40	40	20	100%
industrie (n=22)	86	9	95		5	100%
bouw (n=4)	100		100			100%
handel en horeca (n=29)	100		100			100%
transport en communicatie (n=15)	80		80		20	100%
zakelijke dienstverlening (n=22)	82	5	87	5	9	100%
overige dienstverlening (n=29)	79	14	93	7		100%
totaal (n=126)	85%	6%	91%	4%	6%	100%

⁸ Een overeenkomstige tabel met absolute aantallen is in de bijlagen opgenomen (tabel 4.1).

In de tabel op de vorige pagina is aangegeven in hoeveel procent van de CAO's afspraken (centraal, decentraal, intentioneel) met betrekking tot kinderopvang zijn aangetroffen, uitgesplitst naar economische sector.

In de landbouwsector worden relatief veel CAO's met daarin intentionele afspraken over kinderopvang aangetroffen. In de sector overige dienstverlening worden relatief veel CAO's met decentrale afspraken aangetroffen.

4.1.1 Toelichting bij een aantal aspecten van de regeling⁹

In 77% van de CAO's met afspraken over kinderopvang wordt aangegeven op welke leeftijdsgroep de regeling voor kinderopvang van toepassing is: in 18% van de CAO's is de regeling van toepassing op kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar, in 54% van deze CAO's is de regeling van toepassing op 0-12 jarigen en in 5% van de CAO's is de regeling van toepassing op kinderen van 0-8 jaar.

Voor de overige CAO's (23%) zijn geen gegevens beschikbaar over de in de regeling voor kinderopvang gehanteerde leeftijdscategorieën¹⁰. In deze gevallen worden afspraken tussen werkgever en werknemer gemaakt of wordt in samenspraak met de uitvoerende instantie, bijvoorbeeld Kintent te Utrecht, een concrete invulling gegeven aan de regeling.

In 61% van de CAO's met een kinderopvangregeling wordt aangegeven voor welke werknemers de opvang open staat. In 49% van de CAO's is de regeling voor iedereen toegankelijk en in 12% van de CAO's worden de groepen werknemers gespecificeerd. Deze laatste groep CAO's omvat specifiek benoemde groepen werknemers, naar prioriteit gerangschikte groepen én groepen werknemers die zijn uitgesloten.

Op de eerste plaats gaat het om expliciet benoemde groepen (6%) zoals eenoudergezinnen en tweeverdieners óf eenoudergezinnen, tweeverdieners en werknemers met een studerende partner; op de tweede plaats betreft het naar prioriteit gerangschikte groepen (2%) zoals werknemers met een medisch indicatie, alleenstaanden en vrouwen óf alleenstaanden, vrouwen en mannen; en op de derde plaats gaat het om uitgesloten groepen werknemers (4%) zoals hulpkrachten óf werknemers met een arbeidscontract korter dan 6 maanden óf werknemers met een arbeidscontract voor bepaalde duur.

In 54% van de CAO's met afspraken over kinderopvang wordt verwezen naar het soort kinderopvang: kinderdagverblijf, gastouder en/of buitenschoolse opvang. In 7% van de CAO's wordt verwezen naar enkel en alleen opvang in kinderdagverblijven en in 2% wordt alleen buitenschoolse opvang genoemd. Naast opvang in een kinderopvangverblijf wordt in een aantal CAO's verwezen naar gastouders (8%) dan wel buitenschoolse opvang (7%) als opvangmogelijkheid. In 30% van de CAO's wordt verwezen naar opvang in zowel het kinderdagverblijf, bij gastouders als in de buitenschoolse opvang.

⁹ In de paragrafen 4.1.1 en 4.2.1 worden alle percentages berekend door het aantal CAO's met betreffende afspraken te relateren aan de groep CAO's met daarin afspraken over kinderopvang: 114 CAO's voor de steekproef van grotere CAO's en 95 CAO's voor de steekproef van kleinere CAO's.

¹⁰ In die gevallen waarin geen leeftijdscategorieën in de CAO worden genoemd, wordt de regeling in samenspraak met de uitvoerende instanties nader uitgewerkt.

In 54% van de CAO's met afspraken over kinderopvang zijn afspraken over de uitvoering van de regeling voor kinderopvang vastgelegd. In 15% van de CAO's wordt het regelen van kinderopvang overgelaten aan de werknemer. In het geval dat de werknemer er niet in slaagt, is de werkgever bereid een bemiddelende rol te spelen. Daarnaast kan de uitvoering van de regeling worden opgedragen aan een intermediair of stichting (39%).

In 82% van de CAO's met afspraken over kinderopvang zijn afspraken opgenomen over de financiering van de kinderopvangregeling. De werkgever kan de werknemer een bijdrage in de kosten voor kinderopvang geven, geld ter beschikking stellen aan een uitvoeringsinstantie of middelen in een fond onderbrengen.

Om de kosten voor kinderopvang te limiteren wordt in een aantal CAO's (60%) een budget beschikbaar gesteld. Dit kan in de vorm van een geldbedrag zijn (10%) dat de werkgever ter beschikking stelt, een percentage van de loonsom (44%) dat wordt gereserveerd óf een specifiek aantal kindplaatsen (1%) dat door de werkgever wordt ingekocht. Uitputting van het budget heeft veelal tot gevolg dat de werkgever of uitvoerende instantie een wachtlijst instelt voor nieuwe aanvragen. In de overige 5% van de CAO's wordt de vorm van het budget niet nader uitgewerkt.

Van de CAO's met een vastgesteld budget (60%) is in 18% van de CAO's vastgelegd dat de werknemer van zijn werkgever een financiële bijdrage in de kosten van kinderopvang ontvangt. In 24% van de CAO's is vastgelegd dat geld in een fonds wordt gestort of aan een uitvoeringsinstantie ter beschikking gesteld. In de overige CAO's (18%) is over de financiering niets vastgelegd.

In de overige CAO's (40%) zijn geen expliciete afspraken over een budget vastgelegd. In 20% van de CAO's kunnen werknemers rekenen op een financiële bijdrage van de werkgever in de kosten van kinderopvang. In 2% van de CAO's worden gelden voor kinderopvang bij een fonds ondergebracht of in beheer gegeven bij een stichting. In de overige CAO's (18%) is over de financiering niets vastgelegd.

In 50% van de CAO's met een kinderopvangregeling is de hoogte van de werkgeversbijdrage in de kosten van kinderopvang vastgelegd. Werknemers kunnen aanspraak maken op een, al dan niet gemaximeerde, bijdrage in euro's (4%). Daarnaast wordt de werkgeversbijdrage veelal uitgedrukt in een percentage van de kosten: een bijdrage van 25 procent van de kostprijs (1%) dan wel 50 procent in geval van een eenoudergezin (3%), een bijdrage van 50 procent in de kosten (7%) dan wel 100 procent in geval van een eenoudergezin of tweeverdieners (15%), 1/6 deel van de kosten (16%) dan wel 1/3 deel in geval van een eenoudergezin of tweeverdieners (4%).

In 22% van de CAO's met afspraken over kinderopvang is het mogelijk om voor de ouderbijdrage binnen het à la carte systeem van arbeidsvoorwaarden te sparen. Als bronnen kunnen worden ingezet: vakantiedagen (14%), adv-dagen (4%), meer-uren (7%), loon (19%), vakantiegeld (14%) en gratificaties (12%). In de CAO's worden meerdere bronnen aangeboden, veelal een combinatie van sparen van tijd en geld.

4.2 Kinderopvangafspraken in 191 kleinere CAO's

Uit het onderzoek onder 191 met behulp van een aselechte steekproef geselecteerde kleinere CAO's blijkt dat in 50% van de onderzochte CAO's afspraken over kinderopvang zijn gemaakt. In het merendeel van deze CAO's 47% gaat het om centrale afspraken en in 3% van de CAO's zijn decentrale afspraken opgenomen. Deze afspraken hebben betrekking op 62% van de werknemers.

Verder zijn nog in 6% van de CAO's intentionele afspraken aangetroffen. In onderstaande tabel zijn de afspraken over kinderopvang, uitgesplitst naar werknemersklasse, samengevat.

Tabel 2 Percentage kleinere CAO's met kinderopvangafspraken, uitgesplitst naar grootteklasse¹¹.

werknemersklasse	centraal	decentraal	totaal	intentioneel	nee	totaal
<100 werkn. (n=58)	28		28	12	60	100%
100-200 werkn. (n=32)	47		47	6	47	100%
200-500 werkn. (n=34)	53		53	6	41	100%
500-2000 werkn. (n=37)	65	8	73		27	100%
>2000 werkn. (n=30)	57	7	64		36	100%
totaal	47%	3%	50%	6%	44%	100%

In de klasse tot 100 werknemers komen relatief weinig CAO's met afspraken over kinderopvang voor: in 28% van de onderzochte CAO's zijn afspraken aangetroffen. In de klassen 100-200, 200-500 en 500-2000 werknemers varieert het percentage CAO's met afspraken van 47 tot 73%.

In onderstaande tabel is voor de 191 kleinere CAO's tevens de verdeling van CAO's mét (centraal, decentraal, intentioneel) en zónder kinderopvangafspraken weergegeven, uitgesplitst naar economische sector.

Tabel 3 Percentage kleinere CAO's met kinderopvangafspraken, uitgesplitst naar economische sector¹².

economische sector	centraal	decentraal	totaal	intentioneel	nee	totaal
landbouw (n=4)	25		25		75	100%
industrie (n=88)	55	3	58	2	40	100%
bouw (n=4)	25		25		75	100%
handel en horeca (n=20)	75	5	80		20	100%
transport en communicatie (n=26)	19		19	8	73	100%
zakelijke dienstverlening(n=22)	32		32	9	59	100%
overige dienstverlening (n=27)	48	4	52	18	30	100%
totaal (n=191)	47%	3%	50%	6%	44%	100%

¹¹ Een overeenkomstige tabel met absolute aantallen is in de bijlagen opgenomen (tabel 4.2).

¹² Een overeenkomstige tabel met absolute aantallen is in de bijlagen opgenomen (tabel 4.3).

Het aantal CAO's met afspraken over kinderopvang varieert van 19% in de sector transport en communicatie tot 80% in de sector handel en horeca. Kanttekening hierbij is dat de resultaten voor de sector landbouw en de sector bouw slechts op een beperkt aantal CAO's zijn gebaseerd.

4.2.1 Toelichting bij een aantal aspecten van de regeling

In 63% van de CAO's met daarin afspraken over kinderopvang is aangegeven voor welke leeftijdsgroep kinderopvang mogelijk is: in 28% van de CAO's is de regeling van toepassing op kinderen van 0-4 jaar en in 35% is de regeling van toepassing op 0-12 jarigen.

In de overige 35% van de CAO is met betrekking tot de leeftijd van kinderen niets vastgelegd.

In 61% van de CAO's met afspraken over kinderopvang wordt aangegeven voor welke werknemers de regeling kinderopvang open staat. In 41% van de CAO's is kinderopvang voor alle werknemers toegankelijk en in 20% van de CAO's worden specifieke groepen werknemers genoemd. Deze laatste groep CAO's omvat specifiek benoemde groepen werknemers én groepen werknemers die zijn uitgesloten.

Op de eerste plaats gaat het om specifieke groepen werknemers (18%) zoals tweeverdieners óf eenoudergezinnen en tweeverdieners óf eenoudergezinnen, tweeverdieners en werknemers met een studerende partner óf werknemers in Nederland óf werknemers werkzaam op het hoofdkantoor; op de tweede plaats betreft het groepen werknemers die worden uitgesloten (2%) werknemers met een arbeidscontract korter dan 6 maanden óf werknemers met een arbeidscontract korter dan 12 maanden.

In 46% van de CAO's met afspraken over kinderopvang wordt verwezen naar het soort kinderopvang: kinderdagverblijf, gastouder en/of buitenschoolse opvang. In 2% van de CAO's wordt verwezen naar enkel en alleen opvang in kinderdagverblijven en in 3% wordt alleen buitenschoolse opvang genoemd. Naast opvang in een kinderopvangverblijf wordt in een aantal CAO's verwezen naar gastouders (21%) dan wel buitenschoolse opvang (9%) als opvangmogelijkheid. In 11% van de CAO's wordt verwezen naar opvang in zowel het kinderdagverblijf, bij gastouders als in de buitenschoolse opvang.

In 47% van de CAO's met afspraken over kinderopvang zijn over de uitvoering van de kinderopvangregeling afspraken vastgelegd. In 15% van de CAO's wordt het regelen van kinderopvang overgelaten aan de werknemer zelf waarbij de werkgever eventueel een bemiddelende rol kan spelen. In 32% van de CAO's wordt de uitvoering van de regeling opgedragen aan een intermediair of stichting.

In 89% van de CAO's met afspraken over kinderopvang zijn afspraken opgenomen over de financiering van de kinderopvangregeling. De werkgever geeft de werknemer een vergoeding als bijdrage in de kosten, stelt geld ter beschikking aan een uitvoeringsinstantie of stort gelden in een fonds.

De werkgever kan de kosten limiteren. Hiervoor wordt in een aantal CAO's (59%) een budget gehanteerd. In 25% van de CAO's wordt door de werkgever een geldbedrag ter

beschikking gesteld, in 24% van de CAO's een percentage van de loonsom gereserveerd, in één CAO (1%) wordt zowel een percentage van de loonsom als een geldbedrag gereserveerd en in 6% van de CAO's wordt door de werkgever een aantal kindplaatsen ingekocht. Overschrijden van het budget leidt veelal tot het invoeren van een wachtlijst door werkgever of uitvoerende instantie. In de overige CAO's (3%) is de vorm van het budget niet nader uitgewerkt.

Van de CAO's met een vastgesteld budget (59%) is in 26% van de CAO's vastgelegd dat de werknemer van zijn werkgever een financiële bijdrage in de kosten van kinderopvang ontvangt. In 11% van de CAO's is vastgelegd dat geld in een fonds wordt gestort of aan een uitvoeringsinstantie ter beschikking gesteld. In de overige CAO's (22%) is over de financiering niets vastgelegd.

In de overige CAO's (41%) zijn geen expliciete afspraken over een budget vastgelegd. In 23% van de CAO's kunnen werknemers rekenen op een financiële bijdrage van de werkgever in de kosten van kinderopvang. In 5% van de CAO's worden gelden voor kinderopvang bij een fonds ondergebracht of in beheer gegeven bij een stichting. In 1% van de CAO's wordt voor de financiering van de kinderopvang het bruto loon van de werknemer verlaagd. In de overige CAO's (12%) is over de financiering niets vastgelegd.

In 50% van de CAO's met een kinderopvangregeling is de hoogte van de werkgeversbijdrage in de kosten van kinderopvang vastgelegd. Werknemers kunnen aanspraak maken op een, al dan niet gemaximeerde, bijdrage in euro's (12%). Daarnaast wordt de werkgeversbijdrage veelal uitgedrukt in een percentage van de kosten: een bijdrage van 17 resp. 34 procent van de opvangkosten (3%), een bijdrage van 25 procent van de kostprijs (3%) dan wel 50 procent in geval van een eenoudergezin (2%), een bijdrage van 50 procent in de kosten (8%) dan wel 100 procent in geval van een eenoudergezin of tweeverdieners (16%), 1/6 deel van de kosten (2%) dan wel betaalt de werkgever een deel van de kosten (gedeeld met de werkgever van de partner) zonder dat dit nader wordt gespecificeerd (4%).

In 6% van de CAO's met afspraken over kinderopvang is het mogelijk om voor de ouderbijdrage binnen het à la carte systeem van arbeidsvoorwaarden te sparen. Als bronnen kunnen worden ingezet: vakantiedagen (4%), adv-dagen (1%), meer-uren (2%), loon (3%), vakantiegeld (3%) en gratificaties (2%). In de CAO's worden meerdere bronnen aangeboden, veelal een combinatie van sparen van tijd en geld.

4.3 Totaalbeeld van de 317 onderzochte CAO's

In totaal is 34% van het totaal aantal bij het ministerie aangemelde CAO's in het onderzoek betrokken. Deze CAO's zijn van toepassing op 90% van het totaal aantal werknemers onder CAO.

In deze paragraaf wordt een totaaloverzicht gegeven van de CAO's met daarin centrale, decentrale en intentionele afspraken over kinderopvang.

In onderstaande tabel is aangegeven in hoeveel procent van de CAO's centrale, decentrale en intentionele afspraken over kinderopvang zijn vastgelegd.

Tabel 4 Percentage CAO's met en zonder afspraken, uitgesplitst naar werknemersklasse¹³.

werknemersklasse	centraal	decentraal	totaal	intentioneel	nee	totaal
<100 werkn. (n=58)	28		28	12	60	100%
100-200 werkn. (n=32)	47		47	6	47	100%
200-500 werkn. (n=34)	53		53	6	41	100%
500-2000 werkn. (n=37)	65	8	73		27	100%
>2000 werkn. (n=156)	80	6	86	3	11	100%
totaal	62%	4%	66%	5%	29%	100%

In totaal zijn in 66% van de onderzochte CAO's afspraken over kinderopvang aangetroffen: 62% van de CAO's bevat een centrale afspraak en in 4% van de CAO's zijn decentrale afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn van toepassing op 82% van de werknemers die onder de onderzochte CAO's vallen. Deze CAO's zijn representatief voor alle CAO's in Nederland. Er kan dan ook geconcludeerd worden dat de afspraken gelden voor 82% van alle werknemers in Nederland met een CAO.

Verder zijn de partijen in 5% van de CAO's intentionele afspraken overeengekomen.

In 71% van de CAO's¹⁴, met daarin centrale of decentrale afspraken over kinderopvang, zijn afspraken gemaakt over welke leeftijdsgroepen in aanmerking komen voor opvang: in 23% is de regeling van toepassing op kinderen van 0-4 jaar en in 45% is de regeling van toepassing op 0-12 jarigen. Daarnaast is in 3% van de CAO's een kinderopvang-regeling voor kinderen van 0-8 jaar aangetroffen.

¹³ Een overeenkomstige tabel met absolute aantallen is in de bijlagen opgenomen (tabel 4.4).

¹⁴ De genoemde percentages hebben betrekking op het totaal aantal CAO's (209) met daarin afspraken over kinderopvang.

5 AFSLUITEND

De resultaten van het onderzoek onderschrijven de veronderstelling dat afspraken over kinderopvang relatief meer worden aangetroffen in de grotere CAO's. Werden in 2000 nog in 68% van de grotere CAO's afspraken over kinderopvang aangetroffen, in het in 2005 uitgevoerde onderzoek blijkt dat het aantal grotere CAO's met afspraken gestegen is tot 91%.

5.1 Resultaten vertaald naar de totale populatie werknemers onder CAO

Op basis van het onderzoek onder de 126 grotere CAO's is vastgesteld dat de CAO's met daarin afspraken over kinderopvang van toepassing zijn op 83% van de werknemers. Deze groep CAO's is representatief voor de grotere CAO's in Nederland.

Uit het onderzoek onder de 191, op basis van een aselechte steekproef¹⁵ geselecteerde, kleinere CAO's blijkt dat de CAO's met daarin afspraken over kinderopvang van toepassing zijn op 62% van de werknemers.

Op basis van de in deze rapportage besproken onderzoeksresultaten én het feit dat de resultaten als representatief mogen worden beschouwd voor de werknemers die vallen onder een CAO, kan worden geconcludeerd dat 82% van het totaal aantal werknemers in Nederland die onder een CAO vallen gebruik kan maken van een centrale dan wel decentrale kinderopvangregeling.

5.2 Ontwikkelingen in de tijd

Om de cijfers van dit onderzoek in een goed perspectief te plaatsen worden in onderstaande tabellen de ontwikkelingen sinds 1990 in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat er sinds 1990 sprake is van een stijgende lijn.

Tabel 7 Ontwikkelingen met betrekking tot kinderopvang in de groep grotere CAO¹⁶.

	% CAO's 1990-1991	% CAO's 1996	% CAO's 1998	% CAO's 1999	% CAO's 2000	% CAO's 2002	% CAO's 2003	% CAO's 2004	% CAO's 2005
algemeen									
centrale afspraken	21	44	55	56	55	70	76	79	85
decentrale afspraken	-	-	8	7	13	15	13	11	6
totaalaantal	21	44	63	63	68	85	89	90	91
intentionele afspraken	21	12	4	8	9	2	1	3	4
geen afspraken	58	44	33	29	23	13	10	7	6
totaalaantal CAO's (n)	100% (n=168)	100% (n=124)	100% (n=132)	100% (n=139)	100% (n=125)	100% (n=125)	100% (n=125)	100% (n=123)	100% (n=126)

¹⁵ Deze groep CAO's wordt als representatief beschouwd voor de overige bij het ministerie aangemelde CAO's.

¹⁶ De hier gepresenteerde cijfers betrekking hebben op de door de UAW/COB gehanteerde onderzoeksgroep van grotere ondernemings- en bedrijfstak-CAO's.

Het totaal aantal afspraken (centrale en decentrale) over kinderopvang in de grotere CAO's is gestegen van 21% in 1990 naar 91% in 2005. In de jaren 1998 en 1999 is voor wat betreft het totaal aantal afspraken sprake van een pas op de plaats om vervolgens vanaf 2000 weer te stijgen.

Naast het aantal centrale en decentrale afspraken wordt in bovenstaande tabel ook aangegeven in hoeveel CAO's intentionele afspraken zijn gemaakt. Voor de volledigheid wordt aangegeven in hoeveel CAO's geen afspraken over kinderopvang zijn aangetroffen.

Uit het onderzoek blijkt dat het aantal grotere CAO's waarin afspraken zijn vastgelegd over de opvang van kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar in de loop der jaren toeneemt.

Tabel 8 Aantal grotere CAO's met afspraken over kinderopvang uitgesplitst naar leeftijdscategorie¹⁷.

leeftijdscategorie	% CAO's 1990-1991	% CAO's 1996	% CAO's 1998	% CAO's 1999	% CAO's 2000	% CAO's 2002	% CAO's 2003	% CAO's 2004	% CAO's 2005
0-4 jaar	-	16	19	19	17	17	21	16	16
0-12 jaar	-	3	18	17	24	38	45	45	49
anders	-	2	3	3	1	2	2	3	5
niet leeftijdsbepaling	-	35	27	32	35	30	22	29	24
geen kinderopvang	58	44	33	29	23	13	10	7	6
totaalaantal CAO's (n)	100% (n=168)	100% (n=124)	100% (n=132)	100% (n=139)	100% (n=125)	100% (n=125)	100% (n=125)	100% (n=123)	100% (n=126)

In 24% van de grotere CAO's wordt niet aangegeven voor welke leeftijdscategorie kinderen de regeling open staan. Dit wordt in overleg tussen werknemer en werkgever dan wel in samenspraak met de uitvoeringsinstantie ingevuld.

De ontwikkeling in de kleinere CAO's wordt in onderstaande tabel in beeld gebracht. De resultaten uit het in 2002 gehouden onderzoek worden geplaatst naast de resultaten uit 2005. In 2003 is geen onderzoek gehouden onder de kleinere CAO's.

In 2002 werden in 40% van de onderzochte kleinere CAO's afspraken over kinderopvang aangetroffen. In 2004 is dit aantal gestegen naar 44% en in 2005 naar 50%. Ook het aantal intentionele afspraken is sinds 2004 gestegen. Het aantal CAO's zonder afspraken is in 2005 gedaald.

¹⁷ De hier genoemde percentages komen niet overeen met de percentages in paragraaf 4.1 omdat de vergelijkingsgrondslag verschilt. In bovenstaande tabel vormen de 126 grotere CAO's het uitgangspunt om te percenteren terwijl in paragraaf 4.1 de cijfers gerelateerd worden aan alleen die CAO's met daarin afspraken over kinderopvang (114 CAO's).

Tabel 9 Ontwikkelingen met betrekking tot kinderopvang in de onderzochte groep kleinere CAO.

	% CAO's 2002	% CAO's 2003	% CAO's 2004	% CAO's 2005
algemeen				
centrale afspraken	39	-	42	47
decentrale afspraken	1	-	2	3
totaalaantal	40	-	44	50
intentionele afspraken	6	-	2	6
geen afspraken	54	-	54	44
totaalaantal CAO's (n)	100% (n=185)	-	100% (n=160)	100% (n=191)
percentage werknemers	51%	-	71%	62%

Het aantal werknemers onder een kleinere CAO dat gebruik kan maken van kinderopvang is in 2002 gestegen naar 71% om vervolgens in 2005 te dalen naar 62%. Opgemerkt dient te worden dat het aantal werknemers dat valt onder de onderzochte kleinere CAO's in vergelijking met het totaal aantal werknemers in het onderzoek relatief klein is: in 2002 viel 4% van de werknemers onder de onderzochte kleinere CAO's, in 2004 en 2005 is dat 3%.

BIJLAGEN

1 STEEKPROEFVERANTWOORDING

Om na te gaan hoeveel werknemers onder een CAO gebruik kunnen maken van kinderopvang is onderzoek verricht op basis van de 126 grotere CAO's. Deze groep CAO's omvat de bedrijfstak-CAO's met meer dan 10.000 werknemers en de ondernemings-CAO's met meer dan 3.000 werknemers. In totaal vallen circa 5,5 miljoen werknemers onder de werking van deze CAO's.

Op basis van deze steekproef van grotere CAO's wordt een representatief beeld geschetst van het aantal werknemers onder een CAO dat gebruik kan maken van kinderopvang. Om ook op CAO-niveau een representatief beeld te geven is ervoor gekozen om dit onderzoek aan te vullen met gegevens uit een steekproefonderzoek onder de kleinere CAO's. Hiervoor wordt uit het totale bestand van de bij het ministerie aangemelde CAO's (excl. de grotere CAO's) een steekproef getrokken.

Voor het trekken van deze steekproef is de populatie van aangemelde CAO's gestratificeerd op basis van werknemersaantallen. Dit garandeert dat de steekproef een goede afspiegeling van de populatie vormt.

Gegeven de verdeling van de CAO's op basis van werknemersaantallen is ervoor gekozen de populatie op te delen in 5 groepen. Binnen deze strata is vervolgens een aselechte steekproef getrokken¹⁸. Er is, evenals in voorgaande rapportage, een steekproeffractie van 24% gehanteerd.

In onderstaande tabel is de verdeling van de populatie en de aanvullende steekproef naar grootteklasse weergegeven. Naast de absolute aantallen zijn ook de percentages vermeld.

Tabel 1 Steekproefkader voor het trekken van de aanvullende steekproef en het aantal op basis van een steekproef geselecteerde CAO's, uitgesplitst naar grootteklasse.

werknemersklasse	aantal CAO's	percentage CAO's	steekproef	percentage CAO's
< 100 werknemers	260	33	58	30
100-200 werknemers	146	18	32	17
200-500 werknemers	158	20	34	18
500-2000 werknemers	137	17	37	19
> 2000 werknemers	100	12	30	16
totaal	801	100%	191	100%

Uit bovenstaande tabel mag worden geconcludeerd dat de op basis van een gestratificeerde steekproef geselecteerde CAO's een representatieve afspiegeling van de populatie vormen.

¹⁸ De steekproef binnen de strata is met behulp van SPSS getrokken. Inherent aan de gehanteerde methode is dat het vooraf bepaalde percentage slechts wordt benaderd. De gebruikte methode is gevoelig voor de omvang van de populatie. Naarmate de populatie groter is wordt de steekproeffractie beter benaderd.

Voor het onderzoek zijn in totaal (standaard steekproef en aanvullend steekproef) 317 van de 926 bij het ministerie aangemelde reguliere CAO's onderzocht. Hiermee is 34% van de aangemelde CAO's in het onderzoek betrokken.

Deze onderzochte CAO's zijn van toepassing op ruim 5,6 miljoen werknemers of wel 90% van het totaalaantal werknemers onder CAO. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de aangemelde CAO's en de onderzochte CAO's evenals de daarbij behorende werknemersaantallen, uitgesplitst naar grootteklasse.

Tabel 2 Aangemelde en onderzochte CAO's en bijbehorende werknemersaantallen, uitgesplitst naar grootteklasse.

werknemersklasse	aangemelde		onderzochte	
	CAO's	werknemersaantal	CAO's	werknemersaantal
< 100 werknemers	260	12.000	58	3.300
100-200 werknemers	146	20.900	32	4.600
200-500 werknemers	158	48.600	34	11.000
500-2000 werknemers	137	139.700	37	37.100
> 2000 werknemers	226	6.070.300	156	5.575.000
totaal	927	6.291.500	317	5.631.000

2 TABELLEN

In deze bijlage worden voor enkele tabellen uit hoofdstuk 4 de absolute aantallen CAO's vermeld. De nummering van deze tabellen verwijst naar de corresponderende tabel in hoofdstuk 4.

Tabel 4.1 Aantal grotere CAO's met kinderopvangafspraken, uitgesplitst naar economische sector

economische sector	centraal	decentraal	totaal	intentioneel	totaal	
					nee	
landbouw	2		2	2	1	5
industrie	19	2	21		1	22
bouw	4		4			4
handel en horeca	29		29			29
transport en communicatie	12		12		3	15
zakelijke dienstverlening	18	1	19	1	2	22
overige dienstverlening	23	4	27	2		29
totaal	107	7	114	4	8	126

Tabel 4.2 Aantal kleinere CAO's met kinderopvangafspraken, uitgesplitst naar grootteklasse

werknemersklasse	centraal	decentraal	totaal	intentioneel	totaal	
					nee	
<100 werkn.	16		16	7	35	58
100-200 werkn.	15		15	2	15	32
200-500 werkn.	18		18	2	14	34
500-2000 werkn.	24	3	27		10	37
>2000 werkn.	17	2	19		11	30
totaal	90	5	95	11	85	191

Tabel 4.3 Aantal kleinere CAO's met kinderopvangafspraken, uitgesplitst naar economische sector

economische sector	centraal	decentraal	totaal	intentioneel	totaal	
					nee	
landbouw	1		1		3	4
industrie	48	3	51	2	35	88
bouw	1		1		3	4
handel en horeca	15	1	16		4	20
transport en communicatie	5		5	2	19	26
zakelijke dienstverlening	7		7	2	13	22
overige dienstverlening	13	1	14	5	8	27
totaal	90	5	95	11	85	191

Tabel 4.4 Aantal CAO's met en zonder afspraken, uitgesplitst naar werknemersklasse.

werknemersklasse	centraal	decentraal	totaal	intentioneel	nee	totaal
<100 werkn.	16		16	7	35	58
100-200 werkn.	15		15	2	15	32
200-500 werkn.	18		18	2	14	34
500-2000 werkn.	24	3	27		10	37
>2000 werkn.	124	9	133	5	18	156
totaal	197	12	209	16	92	317

3 ONDERZOCHE CAO'S

In onderstaande tabel zijn de 317 onderzochte CAO's opgenomen en ingedeeld op basis van het aantal werknemers.

In de kolom 'TYPE' wordt aangegeven of het een ondernemings-CAO (O) dan wel een bedrijfstak-CAO (B) betreft. In de kolom 'WNS' is het aantal werknemers vermeld dat, volgens opgave van partijen, valt onder de werking van de CAO. In de kolom 'REG' wordt aangegeven of in de CAO een (centrale of decentrale) kinderopvangregeling (x) dan wel een intentionele afspraak (int) is opgenomen.

NAAM	TYPE	WNS	REG
WERKNEMERSKLASSE <100			
EURO COURIER, DE	O	1	
CHAMPWORLD	O	9	
THEATER DE LAMPEGIET	O	10	int
ZOUTWATER	O	11	
GRANDO LOGISTICS	O	15	
THEATER DE VESTE	O	18	int
FREUDENBERG HOUSEHOLD PRODUCTS	O	19	x
VLISSINGSE BOOTLIEDENWACHT B.V.	O	20	
DIERENASIELEN	O	25	
KROPFELD TRANSPORT EMMEN BV	O	25	
CULTUREEL CENTRUM DE HOFNAR	O	31	int
TELCO MARINE BV	O	31	
BURO WITTENBURG BV	O	34	
TALENS, KONINKLIJKE II	O	35	x
TRANSPORT EN LOGISTICTS P. V. D. MAAT B.V.	O	38	
HUHTAMAKI PROTECTIVE PACKAGING BV	O	39	x
TIBBETT & BRITTEN B.V.	O	39	int
SCHOUWBURGCOMPLEX GOUDA, STICHTING	O	42	int
COLO	O	43	x
BOLS DISTILLERIES B.V.	O	45	x
CLIMAX MOLYBDENUM	O	46	
A.I.M.E. B.V.	O	48	
ALGEMENE VERPAKKINGS INDUSTRIE B.V.	O	50	
UMICORE NEDERLAND BV	O	51	x
EUROPESE WATERWEG- TRANSPORTEN, EWT, DUWBOTEN	O	55	
NATIONAL STARCH & CHEMICAL	O	55	
EUROPEES MASSAGOED-OVERSLAGBEDRIJF	O	58	int
GEMEENSCHAPPELIJKE KERNENERGIECENTRALE NEDERLAND	O	60	
QUAKER OATS	O	60	x
VAN WIJNGEN TRANSPORT B.V.	O	60	
(ASSISTENT-) SCHEIDSRECHTERS BETAALD VOETBAL	B	61	
WIAL B.V	O	63	
COMPAGNIE DE MANUTENTION ROTTERDAM B.V.	O	66	
TJOAPACK	O	68	
MAASTRICHT SCHOOL OF MANAGEMENT (RVB/SMS)	O	69	x
BELDEN WIRE & CABLE CAO B	O	70	

THEATER CHASSE	O	70	int
BRINKERS MELISSANT BV EN CULI D'OR BV	O	75	x
CONSTAR INTERN. HOLLAND PLASTICS	O	75	x
DIELCO PLASTIC INDUSTRIE BV	O	75	
ALLIED & WINE BENELUX BV	O	77	
CARBON BLACK NEDERLAND B.V.	O	80	
KATWIJK CHEMIE B.V.	O	80	x
KOOPMANS MEEL B.V.	O	80	
SLEEDIENST ADRIAAN KOOREN	O	80	
SNV NL	O	80	x
TERSCHELLINGER STOOMBOOT MAATSCHAPPIJ	O	80	
VHD FACILITAIR BV	O	80	x
BASELL POLYOLEFINS	O	85	x
BONAR PLASTICS B.V.	O	85	
CHEP BENELUX NEDERLAND BV	O	85	
CLEARCRYSTAL V.O.F., ZEEVARENDEN VAN	O	85	
MAGNETICS PRODUCTS OOSTERHOUT B.V. CAO A	O	85	
DOMO/TARGOR BV	O	90	
SCHUR FLEXIBLE BENELUX BV	O	90	x
ONSTREAM PROJECT SERVICES B.V.	O	93	
LAFARGE GIPS	O	94	x
NAMPAK KERKRADE	O	98	
WERKNEMERSKLASSE 100-200			
AMATEUR. KUNSTBEOEFENING/KUNSTZINNIGE VORMING	O	100	x
HOMMEL REGULIER	O	100	
RIETER AUTOMOTIVE NEDERLAND BV	O	100	
GIVAUDAN NEDERLAND BV	O	104	
OWENS CORNING VEIL NEDERLAND	O	105	x
AEA TECHNOLOGY RAIL BV	O	110	
HEUVELMAN B.V.	O	110	
LOPAREX BV	O	125	
VHP VEILIGHEIDSPAPIERFABRIEK UGCHELEN BV	O	134	x
DELI- HTL TABAK MAATSCHAPPIJ B.V.	O	135	x
SWETS NAUTISCHE PERSONEELSDIENSTEN B.V.	O	139	
MENEBA MEEL WORMERVEER	O	140	
RODENSTOCK NEDERLAND	O	140	x
LANTOR B.V.	O	143	
DAMCO (NETHERLANDS) BV, DAMCO INTERNATIONAL BV	O	145	x
DICOM NEDERLAND BV	O	148	x
ALGEMENE ONDERWIJSBOND	O	150	x
ENITOR	O	150	x
FERRO (HOLLAND) BV	O	150	int
VPK PACKAGING B.V.	O	150	x
ECONOMISCH INSTITUUT VOOR HET MIDDEN- EN KLEINBEDR.	O	155	x
MASTER FOODS C.V.	O	159	
ANKERPOORT NV	O	160	int
CROMPTON EUROPE BV	O	160	x
ESHA HOLDING BV	O	160	
EURO CERAMIC	O	160	
KREHALON INDUSTRIE	O	160	
SMURFIT DE HALM KARTON	O	165	
TRESPA INTERNATIONAL BV	O	175	x

TOTAL RAFFINADERIJ NEDERLAND	O	180	
ORGELBOUWBEDRIJF IN NEDERLAND	B	190	x
SOS INTERNATIONAL AMSTERDAM	O	199	x
WERKNEMERSKLASSE 200-500			
NORIT NEDERLAND BV	O	200	x
VGSB-SCHOLEN	B	200	
GRONTMIJ BRAVENBOER EN SCHEERS	O	221	x
PURAC BIOCHEM B.V.	O	222	x
ANWB FACILITAIR BEDRIJF	O	224	
CROWN VAN GELDER PAPIERFABRIEKEN	O	225	x
UNIVERSAL MUSIC B.V.	O	226	x
KOPPERT BV EN KOPPERT BEHEER BV	O	230	x
NESTLE PURINA PETCAR NEDERLAND B.V.	O	230	x
DECS OPERATING	O	238	x
BLGG BV	O	250	x
PGI NONWOVENS CAO I	O	250	
EXEL FREIGHT MANAGEMENT (NETHERLANDS) B.V.	O	266	x
VERBRUGGE ZEELAND TERMINALS BV	O	295	
CNC GRONDSTOFFEN BV EN AMCO B.V.	O	300	
SASOL SERVO B.V.	O	300	
TUINBOUWWEILINGEN	B	300	int
BELDEN WIRE & CABLE CAO A	O	308	
PHILIP MORRIS HOLLAND N.V.	O	329	x
EUROPEAN BULK SERVICES EBS	O	350	
NAAIMACHINEBRANCHE	B	378	x
SMITHS FOOD GROUP	O	381	
LOODSWEZEN B.V. NEDERLANDS	O	391	
BROADCAST FACILITIES NEDERLAND B.V.	O	400	x
ENERGIE EN NUTSBEDRIJVEN INTERGAS B.V.	O	400	
RECTICEL NEDERLAND	O	400	x
SAINT-GOBAIN ISOVER BENELUX B.V.	O	400	int
WEEFSELKWEKSECTOR	B	419	
INTERNATIONAL FLAVORS & FRAGRANCES IFF	O	420	x
JONGE GEZINNEN BV	O	435	
CENTRAAL BOEKHUIS CULEMBORG	O	450	x
GLAVERBEL NEDERLAND BV	O	450	x
ROLL-ON-ROLL-OFF BEDRIJVEN	B	470	
KLOCKNER PENTAPLAST B.V.	O	475	x
WERKNEMERSKLASSE 500-2000			
FORBO-LINOLEUM BV	O	500	x
PHARMACHEMIE B.V.	O	500	x
CENTRALE EXPERTISE DIENST BERGWEG	O	525	
ANWB, HULPVERLENING	O	543	
AVERY DENNISON MATERIALS NEDERLAND B.V.	O	572	x
CARGLASS B.V.	O	600	x
LAMBTON-WESTON/MEIJER VOF	O	600	x
SUIKERUNIE EN COSUN	O	641	x
AVIKO B.V. DE FRITESSPECIALIST B.V.	O	645	x
BAVARIA N.V	O	700	x
HOEKLOOS BV	O	800	x
KALKZANDSTEENINDUSTRIE -/ CELLENBETONINDUSTRIE	B	800	x
MULTIMODAAAL VERVOER	B	808	x

SIGMA COATINGS B.V. CAO II	O	862	
KEMA	O	900	
LEDERWAREN EN REISARTIKELEN DETAILHANDEL IN- RECHTSBIJSTAND	B O	900	x x
SIGN CAO	O	936	
BAKSTEENINDUSTRIE, NEDERLANDSE	B	1000	
GEREFORMEERD VOORTGEZET ONDERWIJS	B	1000	
HISWA (HOUTEN EN KUNSTSTOFFEN JACHTBOUW)	B	1038	x
MARTINAIR HOLLAND GRONDPERSONEEL	O	1050	x
PARKETVLOERENONDERNEMINGEN	B	1058	x
ROCKWOOL	O	1100	x
KAPPA DE ZEEUW GOLFKARTON BV, KAPPA OUDENBOSCH GOL	O	1200	
NEDERLANDSE UNIVERSITEITEN DEEL III	B	1200	x
AUDAX	O	1237	x
GASUNIE, NEDERLANDSE CAO I	O	1250	
INTERPOLIS MENS & WERK BEDRIJFSZORG N.V.	O	1250	x
GOEDERENVERVOER OVER HET SPOOR	B	1350	x
BOS- EN NATUUR RAAM-CAO	B	1362	x
PRODUCTIEPROMOTIE & HOSPITALITY BRANCHE	O	1376	
PAPIERINDUSTRIE	B	1405	x
BSN GLASSPACK B.V.	O	1450	x
OWASE-BEDRIJVEN	O	1475	x
ARBONED	O	1710	x
FOKUS EXPLOITATIE, STICHTING	O	1850	x
WERKNEMERSKLASSE >2000			
DELI XL B.V.	O	2000	x
FNV-ORGANISATIES, WERKGEVERSVERENIGING	O	2000	x
REPLACANTEN NEDERLANDSE ORKESTEN	O	2000	
DHL LOGISTICS NEDERLAND	O	2100	x
PARFUMERIEARTIKELEN DETAILHANDEL IN- GRONTMIJ REGULIER	B O	2100	x x
SCHOEN- LEDER- EN LEDERWARENINDUSTRIE	B	2240	
WATERBOUW	B	2300	
COFFEE & TEA COFFEE GROCERY	O	2577	x
PADDESTOELEN	B	2840	
AKZO CHEMICALS	O	2889	x
FLORA HOLLAND	O	2900	
FOM	O	2900	
TABAKSARTIKELEN DETAILHANDEL	B	3010	x
UNILEVER NEDERLAND	O	3200	x
POSTKANTOREN BV	O	3300	x
BIJENKORF BEHEER, CONCERN HP	O	3500	x
BIJENKORF BEHEER, WARENHUIZEN	O	3500	x
GEND & LOOS, VAN	O	3500	x
SELEKTVRACHT	O	3500	
BINNENSCHIEPVAART	B	3681	
DRANKINDUSTRIE EN GROOTHANDEL IN DRANKEN	B	3687	x
ALBERT HEIJN DISTRIBUTIE-ORGANISATIE	O	3700	x
SNT NEDERLAND B.V.	O	3700	x
SOCIALE VERZEKERINGSBANK	O	3800	x
STICHTING CARMELCOLLEGE	O	3800	x
PRAXIS GROEP	O	3900	x

CENTRUM VOOR WERK EN INKOMEN (CWI)	O	4000	x
ENERGIE EN NUTSBEDRIJVEN SECTOR CAO-PRODUKTIE	B	4000	x
IKEA NEDERLAND B.V.	O	4000	x
VLAJKLAS, GLASBEWERK.- EN GLAZENIERSBEDR., GRTH. IN	B	4000	x
OCE TECHNOLOGIES BV / OCE NEDERLAND BV	O	4075	x
ARBO UNIE	O	4200	x
ANWB PARAPLU CAO	O	4236	x
AKZO HOGER PERSONEEL	O	4294	x
AKZO PHARMA	O	4363	x
HOLLAND CASINO	O	4600	x
HEINEKEN NEDERLANDS BEHEER N.V	O	4811	x
BITUMINEUZE EN KUNSTSTOF DAKBEDEKKINGSBEDRIJVEN	B	4996	x
DSM LIMBURG	O	5000	x
DELTA LLOYD NV	O	5200	x
SNS REAAL GROEP	O	5300	x
ATOS- ORIGIN IN NEDERLAND	O	6000	x
GETRONICS NEDERLAND BV	O	6000	x
ONS MIDDELBAAR ONDERWIJS	O	6483	x
ZUIVELINDUSTRIE I	B	6780	x
BANDEN- EN WIELENBRANCHE	B	6912	x
PINKROCCADE	O	7000	x
REGELING ARBEIDSVOORZIENING ZEESCHEEPVAART	B	7100	
KLM CABINEPERSONEEL	O	7370	x
TEXTIELGOEDEREN EN AANVERWANTE ARTIKELEN, GRTH. IN	B	8003	x
FORTIS BANK NEDERLAND	O	8330	x
BESLOTEN BUSVERVOER	B	8527	
AARDAPPELEN GROENTEN EN FRUIT, DETAILHANDEL IN- TUINCENTRA	B	8554	x
	B	8690	x
BIBLIOTHEKEN, OPENBARE	B	9500	
CONFECTIE-INDUSTRIE	B	9500	x
ACHMEA B.V.	O	9984	x
BANK-CAO, ALGEMENE	B	10000	x
BETONPRODUKTENINDUSTRIE	B	10000	
CORUS STAAL BV	O	10000	x
HEMA	O	10000	x
REISBRANCHE	B	10000	x
TEXTIELINDUSTRIE	B	10100	x
NEDERLANDSE UNIVERSITEITEN (BIJZONDERE) DEEL II	B	10680	x
AFBOUW	B	10859	x
ZORGVERZEKERAARS	B	11000	x
AARDAPPELEN, GROENTEN EN FRUIT, GRTH. IN	B	11200	x
VLEESSECTOR	B	11280	x
STORK NV SOCIAAL KADER	O	11500	
ARCHITECTENBUREAUS	B	12041	x
OPENBAAR VERVOER	B	12269	x
TIMMERFABRIEKEN	B	12300	x
CALL CENTER BRANCHE	B	13100	
HOVENIERSBEDRIJF IN NEDERLAND	B	13447	x
PROVINCIES	O	13650	x
HUISARTSENZORG	B	14000	x
TPG ZATERDAGBESTELLERS	O	14000	x
VROOM & DREESMANN B.V.	O	14000	x

PHILIPS BEDRIJVEN B	O	14489	x
PHILIPS BEDRIJVEN A	O	14670	x
LEVENS MIDDELEN, ZOETWAREN, TABAKSPRODUCTEN	B	14883	x
BLOEMEN EN PLANTEN GESPECIALISEERDE DETAILHANDEL IN	B	15083	x
KLM GRONDPERSONEEL	O	15180	x
TANDARTSASSISTENTEN	B	17300	x
DOE-HET-ZELFBRANCHE	B	17439	x
APOTHEKEN	B	17927	x
KONINKLIJKE KPN N.V.	O	18900	x
SCHOENENDETAILHANDEL	B	19130	x
LANDBOUWWERKTUIGEN EXPLOITERENDE ONDERNEMINGEN	B	19264	x
M en T CARROSSERIEBEDRIJF	B	19485	x
ELEKTROTECHNISCHE DETAILHANDEL	B	19674	x
CONTRACTCATERINGBRANCHE	B	19714	x
METALEKTRO HOGER PERSONEEL	B	19890	x
BLOEMEN EN PLANTEN GROOTHANDEL IN-	B	20000	x
TEXTIEL GROOTWINKELBEDRIJVEN	B	20000	x
DROGISTERIJBRANCHE	B	21228	x
JEUGDHULPVERLENING	B	21467	x
KAPPERSBEDRIJF	B	21490	int
ENERGIE- EN NUTSBEDRIJVEN, DISTRIBUTIE	B	22000	x
VERZEKERINGSBEDRIJF BINNENDIENST	B	22484	x
SLAGERSBEDRIJF	B	22572	x
DIERHOUDERIJ	B	22927	
NBBU UITZENDKRACHTEN	B	23000	
NEDERLANDSE SPOORWEGEN	O	23000	x
UITVOERINGSINSTITUUT WERKNEMERSVERZEKERINGEN (UWV)	O	23238	x
GEMENGDE BRANCHE EN SPEELGOEDBRANCHE	B	24500	x
MEUBELINDUSTRIE EN MEUBILERINGSBEDRIJVEN	B	24638	x
GOEDERENVERVOER NEDERLAND	B	25000	
UITZENDBUREAUS VASTE MEDEWERKERS	B	25800	x
WOONDIENSTEN	B	26000	x
BEVEILIGINGSORGANISATIES, PARTICULIERE	B	26600	x
ABN-AMRO	O	28000	x
WONEN	B	30000	x
RECREATIE	B	31182	x
SCHILDERS-, AFWERKINGS- EN GLASZETBEDRIJF	B	31408	x
HOGER BEROEPSONDERWIJS	B	32053	x
ING CAO	O	33000	x
INFORM.-, COMM.- EN KANTOORTECHNOLOGIEBRANCHE (ICK)	B	33322	x
BAKKERSBEDRIJF	B	41378	x
TECHNISCHE GROOTHANDEL	B	42105	x
NEDERLANDSE UNIVERSITEITEN (OPENBARE) DEEL I	B	42340	x
RABOBANK	O	43000	x
TAXIVERVOER	B	43723	x
KINDEROPVANG (BOK)	B	45686	x
GRAFIMEDIA	B	49687	x
TPG	O	51000	x
ACADEMISCHE ZIEKENHUIZEN	B	52570	x
BEROEPSONDERWIJS EN VOLWASSENENEDUCATIE (BVE)	B	56190	x
POLITIE	B	57900	x
GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (GGZ)	B	60000	x

OPEN TEELTEN	B	61183	int
DEFENSIE	B	72790	x
WELZIJN	B	73000	x
GLASTUINBOUW	B	80347	int
M en T MOTORVOERTUIGENBEDRIJF EN TWEEWIELERBEDRIJF	B	86083	x
MODE- EN SPORT DETAILHANDEL	B	89882	x
SOCIALE WERKVOORZIENING	B	90000	x
LEVENS MIDDELENBEDRIJF	B	98204	x
LEVENS MIDDELEN, GROOTWINKELBEDRIJVEN	B	100000	x
VOORTGEZET ONDERWIJS VO	B	100730	x
GEHANDICAPTENZORG	B	120683	x
RIJKSPERSONEEL	B	125390	x
M en T TECHNISCH INSTALLATIEBEDRIJF	B	126949	x
THUISZORG	B	128560	int
M en T METAALBEWERKINGSBEDRIJF	B	138613	x
BEROEPSGOEDERENVERVOER OVER DE WEG	B	139360	
SCHOONMAAK- EN GLAZENWASSERSBEDRIJF	B	163000	x
METALEKTRO	B	177110	x
PRIMAIR ONDERWIJS	B	178930	x
ZIEKENHUIZEN	B	182000	x
GEMEENTE PERSONEEL	O	197520	x
VERPLEEG- EN VERZORGINGSHUIZEN	B	221200	x
BOUWNIJVERHEID	B	222000	x
HORECA- EN AANVERWANTE BEDRIJF	B	227500	x
UITZENDKRACHTEN	B	403460	int

4 VRAGENLIJST KINDEROPVANG

Naam CAO:

Ingangsdatum:

Expiratiedatum:

Soort: onderneming
bedrijfstak

Aantal werknemers:

BIK-code:

CAO EN KINDEROPVANG

1 Bevat de CAO een bepaling over kinderopvang?

- ja,
- nee ® **EINDE VRAGENLIJST**

1a Indien ja, wat voor soort regeling is het.

- centrale (bedrijfstak/onderneming) regeling
- decentraal uit te werken regeling
- intentionele regeling
- anders, namelijk

toelichting,

DOELGROEP EN VORMEN VAN KINDEROPVANG

2 Kunnen alle werknemers onvoorwaardelijk van de regeling gebruik maken?

- ja ® **VRAAG 3**
- nee, de regeling geldt alleen/niet voor een specifieke groep werknemers
- dit aspect is niet in de CAO uitgewerkt ® **VRAAG 3**

2a Indien de regeling alleen geldt voor een specifieke groep werknemers:
-voor welke doelgroep is dat dan?

- vrouwen
- fulltimers
- alleenverdieners
- tweeverdieners
- eenoudergezinnen
- werknemer met studerend partner
- anders, namelijk

2b -op basis van welke criteria worden groepen werknemers uitgesloten?

- de aard van het dienstverband (contracten voor bepaalde tijd)
- de wekelijkse arbeidsduur (deeltijders)
- de hoogte van het inkomen (hogere inkomens)
- de functie van de werknemer (hulp- en oproepkrachten)
- anders, namelijk

toelichting,

3 Op welke leeftijdscategorie is de regeling van toepassing?

- 0-4 jarigen
- 4-12 jarigen
- 0-12 jarigen
- anders, namelijk
- dit aspect is niet in de CAO uitgewerkt

3a Welke vormen van kinderopvang zijn in de regeling vastgelegd?

- kinderdagverblijf (VSO)
- gastouderopvang
- buitenschoolse opvang (BSO)
- anders, namelijk
- dit aspect is niet in de CAO uitgewerkt

UITVOERING VAN DE REGELING EN BESCHIKBARE MIDDELEN

4 Verloopt de regeling via de werknemer/werkgever of is er voor wat betreft de uitvoering sprake van tussenkomst van een intermediair of stichting?

- werknemer/werkgever zorgt voor opvangplek
- opvang verzorgd door intermediair of stichting
- dit aspect is niet in de CAO uitgewerkt

toelichting,

5 Zijn in de CAO afspraken vastgelegd over een door de werkgever ter beschikking gesteld budget voor kinderopvang?

- ja,
- nee ® **VRAAG 6**

toelichting,

5a Zo ja, namelijk in de vorm van

- een bedrag in euro's
- percentage van de loonsom
- aantal kindplaatsen
- anders, namelijk.....
- dit aspect is niet in de CAO uitgewerkt ® **VRAAG 6**

5b Wat is de omvang van het budget?

_____ (euro, %, kindplaatsen)

FINANCIERING EN KOSTENDELING

6 Hoe wordt de regeling gefinancierd?

- de werkgever draagt, middels een financiële tegemoetkoming, bij aan de kosten van de werknemer
- de werkgever stelt voor de uitvoer gelden beschikbaar aan een fonds of uitvoeringsinstantie
- anders, namelijk
- dit aspect is niet in de CAO uitgewerkt ® **VRAAG 8**

7 Hoe groot is de bijdrage van de werkgever in de kosten voor kinderopvang?

- _____ euro
- 1/6 deel
- 1/3 deel, in geval van een alleenverdiener
- 1/3 deel, in geval van een eenoudergezin
- 1/3 deel, in geval van een werknemer met studerend partner
- 1/3 deel, in geval van de werkgever van de partner geen bijdrage levert
- anders, namelijk
- dit aspect is niet in de CAO uitgewerkt

SPAREN VOOR OUDERBIJDRAGE

8 Is het mogelijk om via de à la carte regeling (keuzemodel arbeidsvoorwaarden) van de CAO tijd en/of geld te sparen om in te zetten voor de eigen bijdrage in kinderopvang?

- ja
- nee ® **VRAAG 9**

8a Welke bronnen kan de werknemers in de à la carte regeling inzetten?

- vakantiedagen (bovenwettelijk)
- adv-dagen
- meeruren
- loon
- vakantiegeld
- toeslagen
- gratificatie
- anders, namelijk
- dit aspect is niet in de CAO uitgewerkt

NIEUWE WETGEVING PER 1 JANUARI 2005
(voor CAO's met exp.dat. vóór 1/1/05)

9 Wordt in de CAO al verwezen naar de nieuwe Wet kinderopvang?

- ja
- nee

10 Wordt verwezen naar de in de wet vastgelegde regels met betrekking tot de werkgeversbijdrage in de kosten?

- ja
- nee

11 Is voorzien in een regeling voor de bijdrage in de kosten indien de werkgever van de partner niet meebetaalt?

- ja
- nee

Opmerkingen

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....